

Wokół wielkanocnego jajka

W łacinie "ab ovo", znaczy: od jaja, czyli: od początku. W święta wielkanocne jajka zyskują na swej symbolice. To dlatego, że to święta zmartwychwstania Pańskiego, a więc też narodzenia się na nowo. To również symbol życia wiecznego, w myśl zasady: wszystko co umiera, potem się odradza. Podczas świątecznego niedzielnego śniadania rodziny dzielą się jajkiem. To taka sama tradycja, jak dzielenie się opłatkiem w Wigilię Bożego Narodzenia.

Wartość odżywcza jajka

Wartość odżywcza 100g „jajka” wg. USDA National Nutrient Database

Kalorie 147kcal

Białko 12,6g

Tłuszcze 10g

Jednonienasycone 3,8g

Nasycone 3,1g

Wielonienasycone 1,4g

Cholesterol 0,42g

Węglowodany 7,7g

X - sposób chowu:

0 - chów ekologiczny

1 - chów z wolnym wybiegiem

2 - chów ściółkowy

3 - chów klatkowy

XX - Kod kraju, np.

PL - Polska
DE - Niemcy
NL - Holandia

Jajka jako dekoracja

Zwyczaj ich dekorowania znany był już w starożytności. Najstarsze przykłady liczą ponad 5000 lat. Są to pisanki z Asyrii, nieco późniejsze pochodzą z Egiptu, Persji, Rzymu i Chin. Kolorowo pomalowanymi jajkami Chińczycy obdarowywali się wraz z nadejściem wiosny. Skorupki chińskich pisanek pokryte były misternymi miniaturami przedstawiającymi kwiaty wiśni, chryzantem, ptaków. Na ziemiach polskich najstarsze pisanki, pochodzące z końca X wieku. Wzór rysowano na nich roztopionym woskiem, a następnie wkładano je do barwnika – łupin cebuli lub ochry, które nadawały im brunatnoczerwoną barwę.

Rodzaje pisanek

W zależności od techniki zdobienia, świąteczne jajka mają w Polsce różne nazwy:

- **Drapanki** powstają przez drapanie ostrym narzędziem zewnętrznej barwionej powłoki jajka, technika spotykana głównie w Polsce i Austrii
- **Kraszanki** (zwane też *malowankami* lub *byczkami*) powstają przez gotowanie jajka w wywarze barwnym, dawniej uzyskiwanym wyłącznie ze składników

naturalnych. Używano roślin, które pozwalały na uzyskanie różnych kolorów:

brązowy (rudy): łupiny cebuli

czarny: kora dębu, olchy lub łupiny orzecha włoskiego

żółtozłocisty: kora młodej jabłoni lub kwiat nagietka

niebieski: płatki kwiatu bławatka

fioletowy: płatki kwiatu ciemnej malwy

zielony: pędy młodego żyta lub listki barwinka

różowy: sok z buraka

- **Pisanki** mają różnobarwne desenie. Powstają przez rysowanie (dawniej: *pisanie*) na skorupce gorącym roztopionym woskiem, a następnie zanurzenie jajka w barwniku. Jako narzędzi do pisania używano szpilek, igieł, kozików, szydeł, słomek i drewnienek. Pisanki wykonywane w regionie Białegostoku wykonywane były albo bez narzędzi, poprzez nakrapianie wosku na jaja albo poprzez nanoszenie prostych elementów graficznych rozgrzanym końcem świecy. Zdarzały się też przypadki używania narzędzi takich jak słomki, patyki, czy dętki z opon rowerowych^[5].
- **Oklejanki** (*naklejanki*) są przyozdobione sitowiem, płatkami bzu, skrawkami kolorowego, błyszczącego papieru, tkaniny, również nicią lub włóczką wełnianą itp.
- **Nalepianki** – popularne zwłaszcza w dawnym województwie krakowskim i w okolicach Łowicza. Powstaje przez ozdabianie skorupki jajka różnobarwnymi wycinankami z papieru.
- **Ażurki - pisanki ażurowe** – są wykonywane z wydmuszek jaj kurzych, kaczych, gęsich i strusich. Technika polega na nawiercaniu w skorupce otworów

przy pomocy wiertarki i małego wiertła, miniszlifierki, piaskarki, turbiny dentystycznej, frezarki CNC. Wydmuszka z nawierconymi wzorami jest malowana najczęściej farbą akrylową.

Pisanki

Kraszanki

Nalepianki

Drapanki

Azurki

Oklejanki

Najdroższe jajka świata

Co roku car Aleksander III, a później jego syn Mikołaj II wręczali bliskim jajka. Każde było wyjątkowe, wysadzone drogimi kamieniami z niespodzianką w środku. Już wtedy kosztowały ogromne pieniądze. W pracowni Petera Carla Fabergé powstało w sumie około 50 wielkanocnych jajek cesarskich. Niestety większość zaginęła. Magnat prasowy Malcolm Forbes przez wiele lat szukał ich po całym świecie. Udało mu się kupić dziewięć sztuk. Gdy zmarł rodzina sprzedała je w 2004 roku rosyjskiemu miliarderowi Wiktorowi Wekselbergowi. „Chcę dla ojczyzny odzyskać to, czego Stalin tak lekkomyślnie się pozbył”, powiedział wykładając 100 milionów dolarów. Dziewięć jajek z jego kolekcji można oglądać w muzeum w Petersburgu, a wartość całej kolekcji, nie tylko jajek, szacowana jest na około 300 milionów dolarów.

Jajko koronacyjne, 1897

W każdym jajku znajduje się niespodzianka.
To złote wysadzone brylantami kryje w sobie złotą
replikę karety, którą Mikołaj jechał na koronację.
Car wręczył je w prezencie żonie Aleksandrze.

BIAŁKO

KALORIE - 16
BIAŁKO - 3 G
TLUSZCZ - 0 G
SELEN - 9 %
POTAS - 6 %
9 AMINOKWASÓW

ŻÓŁTKO

KALORIE - 53
BIAŁKO - 2,7 G
TLUSZCZ - 4,5 G
WITAMINA D - 5 %
RYBOFLAWINA - 5 %
KWAS FOLIOWY - 6 %
WITAMINA B - 12 %
FOSFOR - 7 %
SELEN - 14 %

Rozszyfruj jajo!

